Sosiaali- ja terveyspalveluosasto/U. Närhi
Vakuutusosasto/L. Siika-aho

14.11.2016

Valtiovarainvaliokunnan kunta- ja terveysjaostolle

LÄÄKEKUSTANNUKSET

Lääkehuollosta yleensä
Lääkkeet rahoitetaan laitos- ja avohuollossa eri mekanismeilla. Lääkkeet sairaalaan ja terveyskeskukseen (julkinen sektori) hankitaan sairaala-apteekista, lääkekeskuksesta tai yksityisestä apteekista. Terveydenhuoltolain mukaan (1326/2010, 68 §) laitoshoidon aikana potilaalle annettavat lääkkeet kuuluvat hoitoa antavan yksikön vastuulle. Myös julkisen sairaalan tai terveyskeskuksen polikliiniseen hoitotapahtumaan kuuluvat lääkkeet sisältyvät hoitoon.

Avohoidossa käytettävien lääkkeiden vähittäismyynti ja luovutus väestölle on eräitä vähäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta avohuollon apteekkien yksinoikeus. Avohoidon lääkkeen sisällyttämisestä sairausvakuutuksen lääkekorvausjärjestelmään päättää Lääkkeiden hintalautakunta. Lääkkeen sairausvakuutuskorvattavuus edellyttää, että hintalautakunta on hyväksynyt lääkeyrityksen hakemuksen perusteella lääkkeelle korvattavuuden ja kohtuullisen tukkuhinnan. Mikäli lääkettä ei ole sisällytetty lääkekorvausjärjestelmään, sen käytöstä aiheutuvia kustannuksia ei korvata sairausvakuutuksesta.

Julkisen sektorin lääkekustannukset
Suomessa tietoja lääkkeiden myynnistä (mittayksikkönä eurot) ja kulutuksesta (mittayksikkönä DDD eli määritelty vuorokausiannos) julkaisee Fimea. Lääkkeiden sairaalamyynti on viime vuosikymmenen aikana noussut hitaasti, mutta varmasti (kuva 1).

Kuva 1. Lääkkeiden myynti Suomessa sairaaloihin tukkuohjehinnoin vuosina 2006–2015 (milj. euroa)

Vuosi	Sairaalamyynti (tukkuohjehinnoin) milj. euroa
2015	561
2014	514
2013	497
2012	475
2011	479
2010	444
2009	434
2008	438
2007	408
2006	379

Lähde: Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea

Vuonna 2014 lääkkeiden kokonaismyynti oli yhteensä 2 831 miljoonaa euroa ja lääkkeiden sairaalamyynnin osuus oli 18 %.

Avohuollon lääkekorvausjärjestelmästä korvattiin vuonna 2015 vajaa 1,4 mrd. euroa vajaa 2 mrd. euron kustannuksista. Lääkekorvaukset rahoitetaan sairausvakuutuksen sairaanhoitovakuutuksesta ja rahoitetaan valtion varoista sekä vakuutettujen vakuutusmaksuilla.

Kuva 2. Lääkekorvausjärjestelmästä korvatut avohuollon lääkeostot vuosina 2008-2015

Aika	Saajat	Kustannukset euroa	Korvaukset euroa	Kustannukset /resepti	Korvaukset /resepti
2015	3 809 365	1 952 873 707	1 379 517 144	44,0	31,1
2014	3 848 670	1 858 215 010	1 304 201 262	45,5	32,0
2013	3 817 804	1 797 246 678	1 261 823 089	44,8	31,4
2012	3 843 018	1 793 024 353	1 288 677 293	43,4	31,2
2011	3 838 669	1 731 833 974	1 245 271 518	43,0	30,9
2010	3 796 512	1 701 804 648	1 210 752 097	42,8	30,4
2009	3 720 061	1 741 103 713	1 220 235 217	44,7	31,3
2008	3 714 379	1 762 435 576	1 213 317 376	47,4	32,6